

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-12-12-244

Chișinău

«02» august 2016

**Biroul Permanent
al Parlamentului**

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru completarea articolului 118 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.935 din 29 iulie 2016.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Ministerul Afacerilor Interne.

Anexă:

1. Hotărîrea Guvernului nr.935 din 29 iulie 2016 - 1 ex. (limba română și rusă)
2. Proiectul de lege nominalizat - 1 ex. (limba română și rusă)
3. Nota informativă (limba română și rusă)
4. Expertiza Centrului Național Anticorupție
5. Avizul Ministerului Justiției

Secretar general al Guvernului

Tudor COPACI

Ex. N. Sandu
Tel.: 022-250-579

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	349
«02»	02 2016
Ora	

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 935
din 29 iulie 2016
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru completarea articolului 118 din Codul de procedură penală
al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru completarea articolului 118 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Alexandru Jizdan

**Ministrul tehnologiei informației
și comunicațiilor**

Vasile Botnari

Ministrul justiției

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru completarea articolului 118 din Codul de procedură penală
al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Articolului 118 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1) la alineatul (1), după cuvîntul „documentelor” se introduc cuvintele „, sistemelor informatice sau a suporturilor de stocare a datelor informatice”;

2) se completează cu alineatele (5)-(7) cu următorul cuprins:

„(5) Organul de urmărire penală efectuează examinarea sistemelor informatice sau a suporturilor de stocare a datelor informatice în caz de necesitate, cu ajutorul specialistului în domeniul respectiv.

(6) La cererea persoanei care deține sau are sub control obiectele ce conțin date informatice, organul de urmărire penală dispune, prin ordonanță motivată, efectuarea de copii, care servesc ca mijloc de probă. Copiile se realizează prin utilizarea metodelor și mijloacelor tehnice ce asigură integritatea și autenticitatea datelor informatice.

(7) În cazul în care pentru efectuarea examinării obiectelor care conțin date informatice se cere un timp mai îndelungat sau este necesară dispunerea efectuării expertizelor sau constatărilor tehnico-științifice ale sistemelor informatice sau ale suporturilor de stocare a datelor informatice, persoana care efectuează urmărirea penală ridică obiectele respective pentru a le examina la sediul organului de urmărire penală sau pentru a dispune efectuarea expertizei sau constatării tehnico-științifice. Pentru aceasta, obiectele care conțin datele informatice se împachetează și se sigilează, iar pachetul se semnează, făcîndu-se mențiunea respectivă în procesul-verbal.”

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

*la proiectul de lege pentru completarea art. 118 din Codul de procedură penală
al Republicii Moldova nr. 122- XV din 14 martie 2003*

Proiectul de lege are drept scop executarea Titlului II art. 16 măsura nr. 19 al Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014 – 2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 808 din 7 octombrie 2014, implicit urmează a fi ajustat cadrul legal privind prevenirea și combaterea criminalității, inclusiv celei informatice.

Procesul de implementare a tehnologiilor informaționale în toate domeniile vieții economice și sociale a Republicii Moldova a determinat evoluția fenomenului infracțional și extinderea acestuia asupra spațiului cibernetic.

Astfel, în ultimii ani s-a atestat că rețelele de calculatoare și informațiile electronice sunt folosite tot mai frecvent în scopuri infracționale, iar materialele ce ar putea constitui probe ale acestor infracțiuni sunt stocate și transmise tot prin intermediul acestor rețele de către făptuitori.

Luând în considerație aspirațiile de integrare europeană și rigorile statului de drept în raport cu amenințările actuale la securitatea informațională, procesul continuu de dezvoltare și modernizare a tehnologiilor, consolidarea forțelor orientate la prevenirea și combaterea fenomenului infracțional în sectorul vizat a devenit o prioritate a procesului de guvernare în sectorul asigurării ordinii de drept.

Analizând situația actuală la capitolul dezvoltării accesului publicului la internet, constatăm o extindere accelerată a gradului de utilizare a resurselor informaționale globale.

Odată cu dezvoltarea informatizării serviciilor în domeniul economic, social, administrativ, se impune asigurarea securității informaționale și combaterea criminalității informatice, precum și a altor infracțiuni, ale căror instrument de bază sînt resursele informaționale.

Proiectul legii pentru modificarea și completarea art. 118 al Codului de procedură penală va facilita examinarea sistemelor informatice sau a suporturilor de stocare a datelor informatice, în vederea excluderii unui șir de bariere de ordin legislativ în procesul de asigurare a securității informaționale de către organele de drept.

Astfel, propunerile înaintate de completare a art. 118 cu alin. (5), au drept scop efectuarea examinării de către organul de urmărire penală a sistemelor informatice sau a suporturilor de stocare a datelor informatice, cu consimțămîntul și în prezența persoanei care deține sau are sub control aceste obiecte, ceea ce ar contribui la oferirea explicațiilor suplimentare în cazul acumulării mijloacelor de probe și prezentării probatoriului în instanța de judecată.

Totodată, alin. (6) prevede dreptul organului de urmărire penală de a dispune prin ordonanță motivată efectuarea de copii care servesc ca mijloc de probă, în cazul în care ridicarea obiectelor care conțin date informatice poate afecta grav desfășurarea activității persoanei care deține sau are sub control aceste obiecte ce conțin date informatice.

Copiile se vor realiza prin utilizarea metodelor și mijloacelor tehnice ce asigură integritatea și autenticitatea datelor informatice.

În partea ce ține de alin. (7), notăm că în situația în care se impune un termen mai îndelungat de examinare sau este necesară dispunerea efectuării expertizelor sau constatărilor tehnico – științifice ale sistemelor informatice sau ale suporturilor de stocare a datelor informatice, ofițerul de urmărire penală care efectuează urmărirea penală va fi în

drept să ridice obiectele respective pentru a le examina la sediul organului de urmărire penală.

Pentru aceasta, obiectele care conțin datele informatice se vor împacheta și se vor sigila, iar pachetul se va semna, făcându-se mențiunea respectivă în procesul-verbal, corespunzător prevederilor art. 16 alin. 1 din Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, potrivit căreia „*fiecare parte va adopta măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc necesare pentru a permite autorităților sale competente să ordone sau să impună într-un alt mod conservarea rapidă a datelor informatice menționate, inclusiv a datelor referitoare la trafic, stocate prin intermediul unui sistem informatic, cu precădere atunci când există motive de a crede că acestea sunt în mod special susceptibile de pierdere sau de modificare*”.

Prin urmare, scopul completării art.118 din Codul de procedură penală este de a moderniza și armoniza cadrul normativ privind examinarea sistemelor informatice, implicit asigurarea bazei probatorii necesare procedurilor judiciare specifice privind sistemele informatice și suporturile de stocare a datelor informatice.

În plan internațional, legislația procesual-penală prevede examinarea obiectelor tangibile. Cu toate acestea, datele informatice și probele digitale ca material probatoriu nu pot fi asigurate și protejate în același mod ca și obiectele materiale și tangibile, întrucât acestea pot fi păstrate doar în cadrul mediului de stocare a datelor informatice.

În cazul examinării sistemelor informatice și suporturilor de stocare a datelor informatice sunt necesare anumite norme procedurale suplimentare, având în vedere că datele informatice în forma originală sunt intangibile cu mediul digital pe care acestea sunt stocate.

Astfel, acestea reprezintă o tensiune electromagnetică și nu pot fi percepute de om în mod direct prin intermediul simțurilor, cum este în cazul obiectelor materiale și a documentelor, dar numai cu utilizarea tehnicii specifice.

Ulterior, elementul probatoriu poate exista doar fiind înregistrat pe un dispozitiv magnetic, în unele cazuri cu posibilitatea materializării acestuia (spre exemplu: prin imprimarea informației pe hârtie).

Datorită posibilității de conectare a sistemelor informatice în rețea, datele informatice pot să nu existe fizic în mediul de păstrare a datelor examinate. Astfel, datele pot fi în unele cazuri accesibile din sistemul informatic examinat, fiind păstrate în altă parte. În această situație datele cu valoare probatorie sunt obținute din sistemul informatic și suportul de stocare a datelor informatice examinate, deși fizic nu sunt păstrate în acesta (spre exemplu: datele din acounturi înregistrate pe web-siteuri, datele păstrate în cloud, informații ce pot fi vizualizate numai în mediul online, informațiile din bazele de date amplasate pe servere aflate la distanță etc).

Aspectul financiar:

Implementarea amendamentelor propuse nu implică cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

Impactul proiectului:

Amendamentele propuse prin proiectul de lege au o importanță majoră în procesul de perfecționare a bazei normative ce reglementează prevenirea și combaterea fenomenului infracțional.

Viceministru

Dorin PURICE